

Lądy i oceany na Ziemi

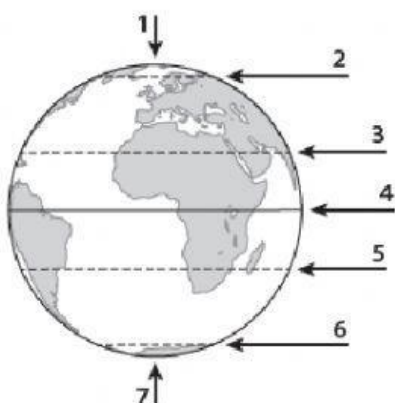
Krajobrazy świata, część 1

Test sprawdzający – rozdział 3 i część pierwsza rozdziału 4

imię i nazwisko	
klasa	data

Grupa A

1. Na rysunku cyframi od 1 do 7 oznaczono ważne punkty oraz wybrane elementy siatki geograficznej. Rozpoznaj je na podstawie opisu. Wpisz do tabeli odpowiednie nazwy oraz cyfry, którymi te elementy zostały oznaczone na rysunku. **0–3 p.**

Opis	Nazwa linii lub punktu	Cyfra na rysunku
Najdłuższy równoleżnik. Dzieli kulę ziemską na półkulę północną i półkulę południową.		
Zwrotnik leżący na półkuli południowej.		
Miejsce, w którym oś ziemską przecina półkulę północną.		

2. Wybierz właściwe wyrazy tak, aby podane informacje były prawdziwe. **0–2 p.**

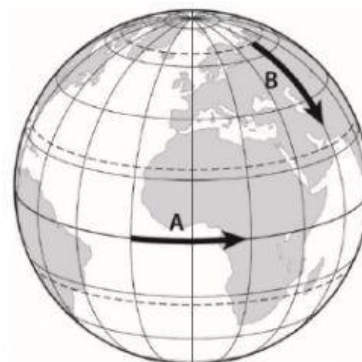
Południki to linie łączące **bieguny Ziemi** / **oś ziemską z biegunem**. W miarę oddalania się od równika długość równoleżników **maleje** / **rośnie**. Południki i równoleżniki na mapie tworzą siatkę **geograficzną** / **kartograficzną**.

3. Na rysunku strzałkami oznaczono przemieszczające się punkty A i B. Wybierz właściwe spośród podanych nazw kierunków głównych i wpisz je w odpowiednie miejsca. **0–2 p.**

▪ północ ▪ południe ▪ wschód ▪ zachód

A. Punkt A przemieszcza się na

B. Punkt B przemieszcza się na

4. Wpisz na podstawie mapy nazwy trzech kontynentów, które przecina południk zerowy (0°). **0–2 p.**

1.
2.
3.

5. Podaj nazwy opisanych kontynentów i oceanów. Skorzystaj z zamieszczonej mapy. 0–2 p.

A. Kontynent o najmniejszej powierzchni. Leży wyłącznie na półkuli południowej (S) i półkuli wschodniej (E).

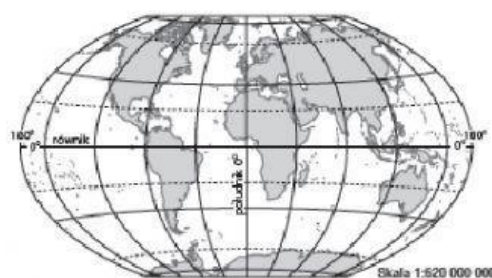
.....

B. Drugi pod względem powierzchni kontynent na Ziemi. Leży na półkulach: południowej (S), północnej (N), wschodniej (E) i zachodniej (W).

.....

C. Ocean o najmniejszej powierzchni. Leży na nim jeden z biegunów

D. Ocean, który oddziela Amerykę Południową od Afryki.

6. Przyporządkuj poniższym wielkim odkryciom geograficznym właściwe imiona i nazwiska podróżników. 0–4 p.

Krzysztof Kolumb, Vasco da Gama, David Livingstone, Ferdynand Magellan

A. Przybycie do zachodnich wybrzeży Indii w 1489 roku.

.....

B. Odkrycie Kuby, Haiti i Bahamów w 1492 roku.

.....

C. Odkrycie wodospadów Wiktorii.

.....

D. Jego wyprawa jako pierwsza opłynęła kulę ziemską.

..... i

7. Wybierz trzy spośród podanych określeń, które są składnikami pogody. 0–2 p.

- odległość od morza ▪ osady atmosferyczne ▪ prędkość wiatru
- roczna amplituda temperatury powietrza ▪ prędkość wiatru
- wysokość nad poziomem morza ▪ temperatura powietrza o godzinie 7.00

8. Wykonaj polecenia na podstawie zamieszczonego klimatogramu.

0–4 p.

- a) Podaj nazwę miesiąca, w którym zanotowano najwyższe opady.
Odczytaj i zapisz ich wartość.

Miesiąc: Opady:

- b) Podaj nazwę miesiąca, w którym zanotowano najwyższą średnią temperaturę powietrza. Odczytaj i zapisz jej wartość.

Miesiąc: Temperatura:

- c) Podaj nazwę miesiąca, w którym zanotowano najniższą średnią temperaturę powietrza. Odczytaj i zapisz jej wartość.

Miesiąc: Temperatura:

- d) Oblicz średnią roczną amplitudę temperatury powietrza w Karagandzie.

.....

9. Oceń, czy podane informacje są zgodne z prawdą. Zaznacz literę P, jeśli informacja jest prawdziwa, lub literę F – jeśli jest fałszywa.

0–2 p.

1.	W klimacie morskim występują większe różnice temperatury między najcieplejszym a najchłodniejszym miesiącem w roku niż w klimacie kontynentalnym.	P	F
2.	Wraz ze wzrostem wysokości nad poziomem morza obniża się temperatura powietrza.	P	F
3.	Sawanna rozciąga się dalej od równika niż tundra.	P	F
4.	Tajgę tworzą lasy iglaste występujące w klimacie umiarkowanym.	P	F

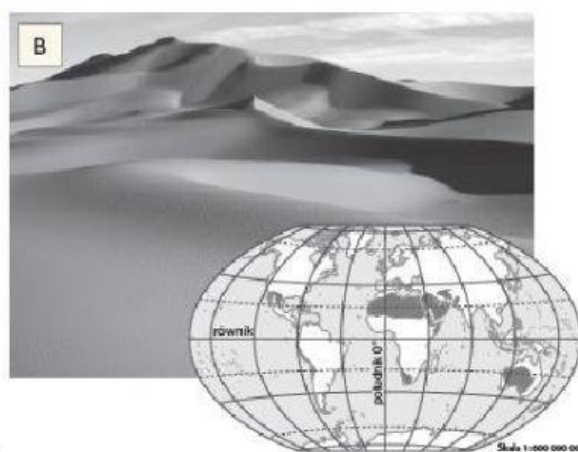
10. Rozpoznaj strefy krajobrazowe na podstawie zamieszczonych map oraz fotografii. Wybierz właściwe nazwy spośród podanych i zapisz je pod ilustracjami.

0–2 p.

▪ pustynia gorąca ▪ las równikowy ▪ tajga ▪ sawanna

A.

B.